

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	17 Hydref 2016
Pwnc:	Panel Canlyniad Sgriwtini – Diogelu Corfforaethol (adroddiad drafft)
Aelod(au) Portffolio:	Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai (Y Cynghorydd Aled Morris Jones)
Pennaeth Gwasanaeth:	Gwasanaethau Plant (Anwen Hughes) - Arwain yn gorfforaethol ar y swyddogaeth Ddiogelu
Awdur yr Adroddiad:	Cadeirydd y Panel Sgriwtini (sydd hefyd yn Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol) a'r Rheolydd Sgriwtini Est. 2078 bsxce@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

A – Argymhelliad / Argymhellion a Rheswm / Rhesymau
Gweler rhan 7 Adroddiad Terfynol y Panel Adolygiad Sgriwtini sydd wedi ei amgáu yma

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a pham wnaethoch chi eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?
<p>1. PWRPAS</p> <p>1.1 Pwrpas yr adroddiad hwn: yw amlinellu adolygiad y Panel Canlyniad Sgriwtini o'r trefniadau sydd ar waith i sicrhau bod yr Awdurdod Lleol yn gallu cyflawni ei gyfrifoldebau Diogelu a chyflwyno'r adroddiad terfynol hwn i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol i'w fabwysiadu a derbyn yr argymhellion. Mae hyn yn unol â 4.5.11 yng nghyfansoddiad y Cyngor 4.5.11 sy'n golygu y gall y Pwyllgor Sgriwtini wedyn anfon ymlaen yr adroddiad a fabwysiadwyd ganddo i'r Pwyllgor Gwaith am benderfyniad.</p> <p>2. CYD-DESTUN</p> <p>2.1 Yn y cyfarfod o'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar 6^{ed} o Orffennaf, 2015 ystyriwyd ymateb y Cyngor i Adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) ar drefniadau sicrwydd ac atebolrwydd yr Awdurdod mewn perthynas â Diogelu Corfforaethol. Penderfynodd y Pwyllgor y bod y camau gweithredu a nodwyd yn yr adroddiad a gyflwynwyd yn golygu y gallai'r Awdurdod, yn ôl pob tebyg, gydymffurfio â'r argymhellion a wnaed gan Swyddfa Archwilio Cymru.</p> <p>2.2 Fodd bynnag, teimlai aelodau bod dyletswydd arnynt i fonitro cydymffurfiaeth â gofynion a dal y Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol, yn atebol am eu</p>

cwblhau drwy sefydlu Pwyllgor Craffu Panel ar yr adeg briodol a hynny'n unol â Rhan 7 y Canllawiau ynghylch Atebolrwydd Statudol y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol.

3. METHODOLEG

3.1. Lluniwyd **Cylch Gorchwyl (CG)** ar gyfer y Panel Canlyniad Sgriwtini ac fe'i ystyriwyd gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA), Fforwm y Cadeiryddion a'r Is-gadeiryddion Sgriwtini a'i fabwysiadu gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar 11 Ebrill, 2016.

3.2. Roedd y cylch gorchwyl yn cynnwys **amserlen o gyfarfodydd a rhaglen waith**, fel a ganlyn: -

4 Ionawr 2016 – Cynhaliwyd cyfarfod gyda'r Rheolydd Sgriwtini a Phennaeth y Gwasanaethau Plant / Swyddog sy'n Arwain ar Ddiogelu i dderbyn adborth a'i gymeradwyo;

8 Chwefror, 2016 – Rhannu Cylch Gorchwyl y PCC gyda'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth;

16 Mawrth, 2016 - Cyfarfod gyda'r Prif Weithredwr Cynorthwyol, a ddynodwyd yn Gyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Rheolydd Sgriwtini, i rannu gwybodaeth ac amlinellu adolygiad y PCC;

11 Ebrill, 2016 - Cymeradwywyd y CG gan Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol;

(a) 28 Ebrill 2016 (a.m.) - Cynhaliwyd y cyfarfod cyntaf o'r panel gyda gwahoddiadau i Bennaeth y Gwasanaethau Plant, y Rheolwr Diogelu a Sicrhau Ansawdd a Chyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol, i fod yn bresennol. Gofynnodd y Panel am y wybodaeth i ddeall yn well y cyd-destun a'r gwahaniaeth rhwng gwaith y Gwasanaethau Oedolion a'r Gwasanaethau Plant wrth ymateb i achosion gwirioneddol o gamdriniaeth neu ag achosion a amheuir a chyd-destun ehangach diogelu, sydd yn fater i bawb. Yn ogystal, cyflwynwyd y Polisi Diogelu Corfforaethol i'r panel sy'n rhoi manylion am y trefniadau sicrwydd ac atebolrwydd mewn perthynas â diogelu corfforaethol.

(b) Mehefin 30, 2016 - Cyfarfu'r Panel o Aelodau Etholedig ac fe wahoddwyd Pennaeth y Gwasanaethau Plant, y Rheolwr Diogelu a Sicrhau Ansawdd, Pennaeth Proffesiwn - Adnoddau Dynol (AD) a'r Rheolwr Datblygu Adnoddau Dynol, i ystyried Polisi Diogelu'r Cyngor Sir a'r Cynllun Gweithredu (V3.7.1).

- Ystyriodd y Panel y Cynllun Gweithredu, a oedd wedi ei ddiweddarau yn y cyfarfod o'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar bawn 28 Ebrill, 2016.
- Derbyniwyd gwybodaeth / tystiolaeth gan y Pennaeth Proffesiwn (AD) a gwaith yr oedd AD wedi ei wneud fel rhan o gynllun gwaith ar gyfer diogelu corfforaethol
- Cytuno ar y cwestiynau a awgrymwyd yn y cyfarfod diwethaf ar gyfer eu cyflwyno i Gyfarwyddwr dynodedig y Gwasanaethau Cymdeithasol.
- Ystyried a ddylid gwahodd mwy o swyddogion i Banel neu gomisiynu ychwaneg o ddogfennau ar gyfer eu hadolygu e.e. cynlluniau datblygu gwasanaethau.

18 Gorffennaf, 2016 - Cyfarfu Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a'r Rheolydd Sgriwtini i adolygu'r broses hyd yn hyn. Cytunwyd i gychwyn ar y drafft

cyntaf ar gyfer adroddiad terfynol y Panel ac i fynd ar ôl unrhyw atebion sydd eu hangen gan Gyfarwyddwr Dynodedig y Gwasanaethau Cymdeithasol ar gyfer eu cynnwys yn adroddiad terfynol y panel. Rhannu hyn gyda'r swyddog sy'n arwain hefyd.

1 Medi – rhannu adroddiad drafft cyntaf y Panel gyda'r UDA.

12 Medi 2016 – cyflwyno adroddiad y Panel i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar gyfer ei fabwysiadu fel y gellir ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith.

3.3. Aelodaeth

3.3.1. Aelodau craidd y panel oedd –

- Y Cynghorwyr: Meirion Jones, Llinos Medi Hughes, Jim Evans ac Ann Griffiths (*dim wedi mynychu'r cyfarfodydd*) a'r Rheolydd Sgriwtini

3.3.2. Y sawl a wahoddwyd i gyfrannu –

- Fel yr amlinellir yn 3.2 (a) a (b) yr adroddiad hwn.

4. TYSTIOLAETH A GAFWYD (AR BAPUR AC AR LAFAR)

4.1 Cyn y cyfarfod o'r Panel, derbyniodd yr aelodau gopiâu o'r isod:

- Cylch Gorchwyl y Panel Diogelu Corfforaethol, a
- Y Polisi a'r Weithdrefn Gorfforaethol ar gyfer Diogelu Plant ac Oedolion Bregus (fersiwn derfynol Rhagfyr 2012)

Defnyddiodd y Panel y ddwy ddogfen fel gwybodaeth sylfaenol i'w defnyddio drwy gydol yr adolygiad.

4.2. Derbyniodd y Panel Bolisi/Cynllun Gweithredu Diogelu'r Cyngor Sir, Fersiwn 3.71, dyddiedig 10 Mehefin 2016, yn eu cyfarfod ar 30 Mehefin 2016.

4.3. Derbyniodd y Panel dystiolaeth ar lafar gan y swyddogion proffesiynol fel y nodir yn amserlen y cyfarfodydd, adran 3.2(a) a (b) o'r adroddiad hwn.

5. CANFYDDIADAU

5.1 Mynychodd Pennaeth y Gwasanaethau Plant y ddau gyfarfod o'r Panel a darparodd ddiffiniadau a chyd-destun pwysig ar gyfer; 'Diogelu Plant' ac 'Amddiffyn Plant' a 'Diogelu Corfforaethol'. Roedd y Panel yn ddiolchgar oherwydd roedd y diffiniadau hyn o gymorth i egluro'r farn hanesyddol mai mater i'r Gwasanaethau Cymdeithasol yn unig oedd diogelu.

5.2 Roedd arbenigedd a phrofiad y Pennaeth Gwasanaethau Plant i gynghori'r panel proffesiynol yn hanfodol. Roedd hi'n bresennol fel Swyddog Arweiniol ac nid fel Pennaeth Gwasanaeth i roi sylwadau ar ei gwasanaeth ei hun yn y materion hyn, ond i amlinellu'r ymagwedd awdurdod cyfan i ymateb i Adroddiad SAC a gyhoeddwyd yn 2015 Adroddiad ar Ddiogelu Corfforaethol yn CSYM.

5.3 Roedd y Panel yn derbyn fod diogelu yn gyfrifoldeb i bawb yn CSYM ac o'r herwydd, edrychodd eto ar ei gylch gorchwyl er mwyn canolbwyntio ei gwestiynau ar gasglu dystiolaeth.

5.4 Yn y cylch gorchwyl, dywedwyd y byddai'r Panel yn cyflawni ei rôl drwy:-

I. Archwilio'n ofalus bolisi corfforaethol cyfredol y Cyngor ar Ddiogelu Plant a Phobl Fregus - er mwyn sicrhau bod y polisi yn galluogi'r awdurdod i gyflawni ei ofynion statudol a chwrdd â'i ofynion statudol a gwneud penderfyniadau lleol yn effeithiol ac yn effeithlon.

II. Ailedrych ar adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru ar drefniadau sicrwydd ac atebolrwydd yr Awdurdod – bydd yn cael ei ddefnyddio fel y data sylfaenol ar gyfer monitro cynnydd yn erbyn yr argymhellion.

III. Panel i adolygu cynnydd yn erbyn Cynllun Gweithredu'r Cyngor ar gyfer Diogelu - er mwyn sicrhau bod yr holl feysydd allweddol sy'n weddill a amlinellwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru yn cael eu rhoi ar waith.

5.5 Wedi derbyn ac ystyried y ddwy ddogfen uchod (i) fel y nodir yn 4.1 yn yr adroddiad hwn ac (ii) yng nghyfarfod y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar 6 Gorffennaf 2016), roedd y Panel yn teimlo y dylent ganolbwyntio ar y drydedd (iii) oherwydd y byddai'n darparu tystiolaeth o'r ymdrechion a wnaed o'r adeg honno, hyd at y presennol.

Teimlai Panel y byddai'r dull hwn yn cyflawni ei brif bwrpas fel caiff ei nodi yn y Cylch Gorchwyl: -

"Sicrhau bod mesurau Diogelu Corfforaethol priodol ar waith a bod argymhellion Swyddfa Archwilio Cymru wedi cael eu gweithredu'n llawn neu wrthi'n cael eu gweithredu."

5.6 Yn dilyn archwiliad mewnol blaenorol ynghylch recriwtio diogel, canfu'r Panel bod Cyngor Sir Ynys Môn wedi sefydlu:-

- Polisi Diogelu Corfforaethol;
- Bwrdd Diogelu Corfforaethol;
- Cynllun Gweithredu mewn perthynas â Diogelu Corfforaethol.

Roedd y Polisi - wedi cael ei gymeradwyo gan y Penaethiaid, ac roedd y Rheolwr Sicrwydd Ansawdd Gwasanaeth sy'n gyfrifol am ddiogelu corfforaethol wedi ei gydlynu.

Roedd y Bwrdd - wedi cael ei sefydlu i gyfarfod bob dau fis a chafodd ei gadeirio gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol. Y Prif Weithredwr Cynorthwyol a ddynodwyd yn Gyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol sydd wedi bod yn y gadair ers dechrau 2016. Felly, dim ond rhif 4 o'r Cynllun Gweithredu oedd ar ôl i'w adolygu

Mae'r Cynllun Gweithredu - yn ddogfen ddeinamig. Er bod y cynllun gweithredu wedi ei amserlennu ar gyfer cyfarfod cyntaf y Panel ym mis Ebrill 2016, nid oedd ar gael hyd nes iddo gael ei gadarnhau gan y Bwrdd Diogelu Corfforaethol ar brynhawn yr 28ain Ebrill 2016. Yn ogystal, dywedodd y Rheolwr Sicrwydd Ansawdd Gwasanaeth bod y Cynllun Gweithredu ar gael cyn yr adroddiad gan Archwilio Cymru a'i fod wedi ei ddiwygio i adlewyrchu argymhellion yr adroddiad hwnnw.

5.7 Sefydlodd y Panel hefyd bod:-

- Bod Arweinydd y Cyngor yn awr yn arwain fel hyrwyddwr diogelu
- Bod y trefniadau a'r Polisi ar gael ar wefan y Cyngor ac ar MonITor i arwain staff
- Mae'r Polisi Diogelu Plant ac Oedolion Bregus wedi cael ei nodi fel un o bolisiau'r Cyngor y mae'n rhaid eu diweddarau bob tair blynedd.

5.8 Mae'r polisiau canlynol sy'n dod dan ymbarél diogelu hefyd wedi cael eu diwygio:-

- Polisi Pryderon a Chwynion
- Polisi Disgyblu
- Pobl Ifanc – pryniannau prawf ar gyfer diogelu'r cyhoedd
- Polisi Gwirfoddoli
- Polisi GDG (Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd)
- Polisi Recriwtio a Dethol (yn enwedig prosesu tystlythyrau)

5.9 Mae hyfforddiant yn faes allweddol arall a all hyrwyddo'r cysyniad o "ddiogelu corfforaethol" fel rhywbeth y mae'r sefydliad cyfan, yn hytrach na'r Gwasanaethau Cymdeithasol yn unig, yn gyfrifol amdano. Cadarnhawyd bod swyddogion yn edrych yn fanwl ar sut i ddarparu hyfforddiant o fewn fframwaith diogelu strwythuredig - blaenoriaethu pwy sydd angen hyfforddiant ac ar ba lefel.

5.10 Cylchredwyd rhestr ddefnyddiol i'r aelodau yn egluro i ba raddau y cam-drin¹ a gwmpesir o dan y term 'diogelu' yn cael ei ddarparu ar gyfer aelodau. Roedd hyn yn dangos sgôp y dysgu a'r hyfforddiant ymwybyddiaeth a oedd ei angen.

5.11 Derbyniwyd y Cynllun Gweithredu. Eglurwyd bod y Cynllun Gweithredu wedi cael ei fformatio yn unol â'r 6 Safon Diogelu Corfforaethol a'r Argymhellion / Camau allweddol, fel yr amlinellir gan Swyddfa Archwilio Cymru yn eu hadroddiad ar CSYM (Mawrth 2015) a'r Adroddiad Cenedlaethol (Medi 2015). Y 6 safon gorfforaethol yw:-

- Arweinyddiaeth Gorfforaethol
- Polisiau
- Recriwtio Staff mewn modd diogel
- Hyfforddi a Datblygu
- Partneriaid, gwirfoddolwyr a gwasanaethau a gomisiynir
- systemau

5. 12 Adolygodd y Panel y chwe safon sydd wedi eu cynnwys yng Nghynllun Gweithredu Diogelu Corfforaethol CSYM. Fodd bynnag, codwyd cwestiynau mewn perthynas â thair yn unig o'r safonau hyn a dyma oedd y canfyddiadau:-

5.12.1. Polisiau:

(a) Cafodd y canllawiau newydd ar ddiogelu eu cyhoeddi dan Ran 7 o Ddeddf Llesiant a Gwasanaethau Cymdeithasol (Cymru) ym mis Ebrill 2016. Roedd y cynllun gweithredu wedi cael ei ddiweddarau i adlewyrchu hyn ac fe'i cyflwynwyd i'r Bwrdd

¹ Mae diogelu'n cynnwys 'trais emosiynol, corfforol a domestig, FGM, masnachu pobl ac ati

Diogelu Corfforaethol ar 27 Mehefin, 2016 i'w gymeradwyo.

(b) Mae gan y Gwasanaethau Cymdeithasol Bolisiâu Ataliaeth ond mae angen sefydlu polisi corfforaethol ar hyn, er mwyn amlinellu'r egwyddorion a'r arferion da ar gyfer eu defnyddio gan wasanaethau eraill. Mae'r Bwrdd Diogelu Corfforaethol wedi sefydlu grŵp tasg a gorffen i symud ymlaen â hyn.

5.12.2. Recriwtio staff yn ddiogel:

a) Roedd y Cynllun Gweithredu yn cynnwys adolygiad o Bolisi Recriwtio a Dethol y Cyngor a derbyniwyd tystiolaeth ar lafar yn dweud bod Polisi Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (GDG) diwygiedig wedi cael ei fabwysiadu a bod gwasanaethau yn gallu cael gwybodaeth ar wefan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd. Yn ogystal, mae gwaith yn mynd rhagddo i ddatblygu templed symlach y gall gwasanaethau ei ddefnyddio ac roedd yn derbyn bod angen monitro gweithrediad y polisi yn llawn. Mae'r ddwy fenter o gymorth i gydymffurfio â Deddf Amddiffyn Rhyddid 2012.

b) Roedd sylw ysgolion yn cael ei ddwyn at y ffaith fod ganddynt ddyletswydd i gydymffurfio â'r Polisi GDG. Roedd rhai problemau'n gysylltiedig â chael y gwiriadau GDG mewn pryd - gallai gymryd hyd at 8 wythnos weithiau i'r corf allanol brosesu ceisiadau ar gyfer gweithwyr newydd a hyd at 2 wythnos i adnewyddu datgeliadau presennol (fel arfer, caiff GDG ar gyfer swyddi presennol eu hadnewyddu bob 3 blynedd). Mae cynllun arbrofol newydd ar fin cael ei ddatblygu ar gyfer ysgolion fel y gellir gwirio ar-lein.

c) Roedd y Panel yn cydnabod ei bod yn bwysig i bob Pennaeth Gwasanaeth baratoi rhestr o weithwyr a lefel y gwiriadau GDG yr oedd eu hangen. Cydnabuwyd bod deall y darpariaethau a defnyddio'r wybodaeth ar gyfer swyddi unigol yn gymhleth ond mae'r Bwrdd Diogelu Corfforaethol yn gwneud popeth a fedr i sicrhau cydymffurfiaeth llawn â'r polisïau presennol.

d) O ran cam gweithredu 3.7, dywedodd y Pennaeth Proffesiwn (AD) y gall gymryd sawl wythnos weithiau i gael canlyniad unrhyw wiriad ar weithwyr newydd. Disgwylir i wasanaethau wneud cais am wiriad GDG cyn gynted â phosib. O fewn y fanyleb ar gyfer y system AD gyfrifiadurol, Northgate, mae gofyniad i gynnwys hysbysiad o gofnodi / adnewyddu gwiriadau DBS yn y system, a chânt eu gwneud drwy hynny. Y gobaith yw y bydd y ddarpariaeth hon yn hysbysu gwasanaethau mewn modd amserol pan fydd angen GDG neu pan fydd angen eu hadnewyddu. Hysbyswyd y Panel mai cyfrifoldeb y gwasanaethau ac ysgolion unigol yw cynnal gwiriadau. Roedd y Bwrdd Diogelu Corfforaethol yn pwysleisio hyn i bob Pennaeth Gwasanaeth.

e) Mae angen diweddarau cam gweithredu 3.8, gellid sicrhau cynnydd ar y mater hwn pan fyddai gwybodaeth ychwanegol wedi'i darparu gan wasanaethau ar gyfer eu cynnwys yn y cardiau sgorio corfforaethol.

f) Nododd y Panel fod y Pennaeth Proffesiwn (AD) wedi datgan bod y cynllun gweithredu cyfredol wedi cael ei adolygu a'i ddiweddarau o gynllun blaenorol. Nid yw'r cynllun gweithredu presennol yn adlewyrchu'r cynnydd pwysig a wnaeth y Cyngor

wrth fynd i'r afael â materion diogelu gorfforaethol. Roedd pob swyddog a oedd yn bresennol yn cytuno â'r farn hon, gan ychwanegu fod cynnydd sylweddol yn cael ei wneud a bod y Bwrdd Diogelu Corfforaethol yn gyrru gwelliant.

g) Bellach, mae Diogelu yn ffurfio rhan o amcanion personol pob Pennaeth Gwasanaeth sy'n amlygu pwysigrwydd diogelu corfforaethol. Dylai hyn yn awr fwydo i mewn i gynlluniau datblygu gwasanaeth a chyfrifoldeb y Penaethiaid Gwasanaeth yn y pen draw yw cydymffurfiaeth â'r Polisi Diogelu.

5.12.3 Hyfforddiant a datblygiad:

a) Amlygwyd fel mater pwysig y dylai pob aelod o staff sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc ac oedolion bregus dderbyn hyfforddiant ymwybyddiaeth cyffredinol o ddiogelu fel rhan o'u gwerthusiad hyfforddiant a datblygiad personol blynyddol. Roedd AD yn hyderus bod yr adnoddau ar gael i wneud hyn, ond os nad oeddent, y dylid eu cyllido'n gorfforaethol. Cadarnhawyd hefyd mai cyfrifoldeb gwasanaethau unigol oedd adnabod gweithwyr sydd angen hyfforddiant.

b) Amlinellwyd dulliau amrywiol i ddarparu hyfforddiant. Mae Cyngor Gofal Cymru wedi datblygu modiwlau hyfforddi penodol i alluogi staff ar bob lefel i ennyn dealltwriaeth o faterion Diogelu. Mae pecynnau e-ddysgu ar gael hefyd. O ran hyfforddiant arbenigol, mae hwn hefyd ar gael i staff sy'n gweithio mewn meysydd penodol, unwaith y bydd y gwasanaethau wedi adnabod anghenion hyfforddi eu gweithwyr.

c) Roedd y Bwrdd Diogelu Corfforaethol wedi gofyn i waith gael ei wneud i weithredu gofynion hyfforddi dros yr ychydig flynyddoedd nesaf.

d) Cadarnhawyd bod Diogelu Pobl: Fframwaith Strategol ar gyfer Hyfforddi a Datblygu yn y maes Diogelu Plant ac Oedolion wedi cael ei ddatblygu'n gynnar yn 2015 a bod y Bwrdd Diogelu Corfforaethol, yn ei gyfarfod diwethaf, wedi cytuno i dderbyn fframwaith hwn.

Mae'r fframwaith yn nodi'n glir yr hyfforddiant sydd ei angen ar grwpiau o staff a hynny'n seiliedig ar fodiwlau Sylfaenol / Cyffredinol neu arbenigol.

e) Dywedwyd wrth y Panel fod trafodaeth yn mynd rhagddi gyda'r uned gaffael ynghylch pwy oedd yn gyfrifol am sicrhau hyfforddiant diogelu priodol ar gyfer yr holl contractwyr ac ati. Roedd dau ddewis – gellid gweithredu'n gorfforaethol (dan arweiniad yr uned gaffael) neu fel arall, dan arweiniad y swyddog cydymffurfio â chontractau perthnasol ym mhob gwasanaeth. Cynigiwyd y dylai'r Bwrdd Diogelu Corfforaethol ystyried y mater hwn ymhellach, ac wedi hynny ddatblygu dogfen fframwaith i fynd i'r afael â'r mater hwn. Roedd y Panel o'r farn y dylai hyn gael ei ymgorffori yn Fframwaith Contractio'r Cyngor a'i weithredu gan wasanaethau unigol.

6. CASGLIADAU'R PANEL:

6.1 Ar y cyfan, roedd y Panel yn fodlon fod y Bwrdd Diogelu Corfforaethol yn ymgymryd â'r dasg o sicrhau bod Gwasanaethau Cyngor Sir Ynys Môn yn cyflawni eu

dyletswyddau diogelu fel y cânt eu nodi ym mholisiau'r cyngor ac o ran y Cynllun Gweithredu:

Polisiau:

Gweithred 2.3 - Mae'r polisi yn cael ei adolygu bob tair blynedd neu pan fo newid sylweddol yn y sefydliad neu mewn deddfwriaeth berthnasol.

Gweithred 2.5 – Dygwyd sylw at yr angen i sefydlu a gweithredu canllawiau ar y defnydd o ataliaeth ac amser allan. Fodd bynnag, ni welwyd tystiolaeth fod hyn yn cael ei ddatblygu. Mae angen gwneud mwy o waith ar Bolisi Atal Corfforaethol. Ar hyn o bryd, mae'n debygol fod gan y gwasanaethau unigol eu polisiau eu hunain. Mae angen polisi corfforaethol cyffredinol fel fframwaith i gefnogi gwasanaethau a hyfforddiant i gefnogi gweithrediad y dull sy'n cael ei adlewyrchu yn y polisi. Fodd bynnag, ni chafwyd unrhyw dystiolaeth fod hyn yn digwydd. Clywodd y Panel fod datblygiadau yn y system Northgate newydd yn debygol o sicrhau bod hyn yn cael ei gyflawni.

Recriwtio staff mewn modd diogel:

Gweithred 3.1 - Adolygu a diweddarau Polisi Recriwtio a dethol y Cyngor a gweithredu'r Ddeddf Diogelu Rhyddid 2012.

Gweithred 3.7- Ni fydd staff sydd angen gwiriad y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd Gwiriad yn cychwyn gweithio hyd oni fydd y broses wedi'i chwblhau

Gweithred 3.8 – Bod pob maes Gwasanaeth cynnal archwiliad o'r "bylchau" o fewn eu gweithluoedd o ran y swyddi cyfredol sydd angen GDG a thystlythyrau.

Gweithred 3.17 (c) - Dylid cadw cofnod canolog o asesiadau risg er mwyn sicrhau bod yna gofnod perthnasol a monitro corfforaethol ar y system Northgate. - Fodd bynnag, ni chafwyd tystiolaeth fod hyn yn digwydd.

Hyfforddiant a datblygiad:

Gweithred 4.2 - Dylai'r holl staff sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc ac oedolion bregus dderbyn hyfforddiant ymwybyddiaeth diogelu cyffredinol [1diwrnod gorfodol bob 3 blynedd] fel rhan o'u rhaglen hyfforddiant a datblygiad personol.

Gweithred 4.6 - Tystiolaeth o hyfforddiant diogelu priodol ar gyfer yr holl gontractwyr, staff asiantaeth a gwirfoddolwyr rydym yn eu defnyddio lle mae'r gwaith y maent yn ei wneud ar ein rhan yn golygu bod angen gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd.

6.2 Ni fedrir gorbwysleisio'r gwaith da sy'n cael ei wneud gan y Bwrdd Diogelu Corfforaethol a dylid ei longyfarch am wneud cynnydd sylweddol yn y maes cymhleth hwn.

6.3 Mae'r Panel yn awyddus i osgoi dyblygu gwaith y Bwrdd Diogelu Corfforaethol a

chytunwyd na fyddai'n briodol i fwrw ymlaen ymhellach.

6.4 Ar hyn o bryd, heblaw am ddangosyddion perfformiad y gwasanaethau oedolion a phlant eu hunain sy'n ymwneud â diogelu penodol i'w gwasanaethau, dim ond y gwiriadau GDG sy'n cael eu cofnodi ar y cerdyn sgorio ar gyfer diogelu corfforaethol. Roedd y Panel o'r farn bod hynny'n angenrheidiol er mwyn gwella'r broses o sicrhau bod y cerdyn sgorio corfforaethol yn cael ei sgrwtineiddio gan y Bwrdd

7. ARGYMHELLION

(I) Gan fod diogelu bellach yn rhan o amcanion personol ar yfer yr holl Benaethiaid Gwasanaeth a bod cynlluniau i fwydo hyn i gynlluniau datblygu gwasanaeth ac mai cyfrifoldeb y Penaethiaid Gwasanaeth yn y pen draw yw sicrhau cydymffurfiaeth â'r Polisi Diogelu, mae'r Panel yn awgrymu y dylid mesur hyn a'i gynnwys ar y cerdyn sgorio corfforaethol fel y gall aelodau ei fonitro.

(li) O ran:

Gweithred 4.6 - Tystiolaeth o hyfforddiant diogelu priodol ar gyfer yr holl gontractwyr, staff asiantaeth a gwirfoddolwyr rydym yn eu defnyddio lle mae'r gwaith y maent yn ei wneud ar ein rhan yn golygu bod angen gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd.

Roedd y Panel o'r farn y dylai hyn gael ei ymgorffori yn Fframwaith Contractio'r a'i weithredu gan wasanaethau unigol.

(lii) Y dylai aelodaeth y Bwrdd Diogelu Corfforaethol gynnwys aelod o'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol i wella cyfathrebu rhwng y Bwrdd a'r Pwyllgor.

(iv) Roedd angen cyfleu'r Cynllun Diogelu mewn ffordd gliriach. Nodwyd bod sefydlu'r grŵp Cydlynwyr Diogelu yn cefnogi'r berchenogaeth o fewn gwasanaethau, ond roedd angen mwy o sesiynau gwybodaeth i gefnogi'r rôl hon.

(v) Defnyddio'r system e-check newydd ar gyfer Polisiâu er mwyn sicrhau bod yr holl staff yn darllen y Polisi Diogelu diwygiedig - a fyddai'n cynnwys adrodd ar unrhyw amheuan a fo ganddynt.

(vi) Mae'n rhaid gwneud mwy o waith ar Bolisi Atal Corfforaethol.

C – Pan fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Yn unol â'r Rheolau Gweithdrefn Sgrwtini fel y maent wedi eu cynnwys yng Nghyfansoddiad y Cyngor.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Anhysbys.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Anhysbys		
DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori? Beth oedd eu sylwadau?		
1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Rhannwyd yr adroddiad draft ar y PCS gyda'r UDA ar 1 Medi 2016. Roedd y DBW (CT), yn ei swyddogaeth fel y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol dynodedig a Chadeirydd y Bwrdd Diogelu Corfforaethol wedi mynychu a chyfrannu at gyfarfodydd y Panel.
2	Cyllid / Adran 151	
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	Mynychodd y Pennaeth Proffesiwn (AD) a'r Rheolwr Hyfforddiant y cyfarfod o'r PCS a gynhaliwyd ar 30/6/16 er mwyn cyfrannu at waith y Panel.
5	Eiddo	AMHERTHNASOL
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	AMHERTHNASOL
7	Sgriwtini	Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar 12 Medi, 2016. Cymeradwywyd adroddiad y Panel gyda'r argymhelliad i'w anfon ymlaen i'r Pwyllgor Gwaith am benderfyniad.
8	Aelodau Lleol	AMHERTHNASOL
9	Unrhyw gyrff allanol / eraill	AMHERTHNASOL
E – Risgiau a chamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	AMHERTHNASOL
2	Gwrth-dlodi	AMHERTHNASOL
3	Trosedd ac Anhrefn	AMHERTHNASOL
4	Amgylcheddol	AMHERTHNASOL
5	Cydraddoldebau	AMHERTHNASOL
6	Cytundebau Canlyniad	AMHERTHNASOL
7	Arall	AMHERTHNASOL
F - Atodiadau:		
Dim		
FF – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):		

Rheolydd Sgrwtini, Cyngor Sir Ynys Môn, Llangefni, LL77 7TW.

- Amryfal e-byst rhwng y Rheolydd Sgrwtini a Swyddogion yn y Gwasanaethau Cymdeithasol
- Cofnodion y Panel Canlyniad Sgrwtini a gynhaliwyd ar 28 Ebrill a 30 Mehefin 2016.